

Isten dicsőségének dicsérete¹

Szentháromságról nevezett Szent Erzsébet

Szent Erzsébetnek különös érzéke van a barátsághoz – ahogy Szent Terézia anyánknak is. Számunkra is felajánlja a barátságát, megosztja velünk a titkát, és tanít bennünket, hogy „hasznunkra legyen az ő Isten-látása”².

Erzsébet a „Dicsőség dicsérete” – *Laus gloriae* – így nevezi magát, pontosabban ez az a név, amit kapni szeretne. „Ez lesz – írja hűgának – mindkettőnk neve a Mennyben”³. Az Efezusi levél Krisztus-himnuszában:

„Áldott legyen az Isten! – mondja Szent Pál – ... aki szeretetből eleve arra rendelt minket, hogy Jézus Krisztus által fiaivá fogadjon, akaratának jóságos tetszése szerint – vagyis jóakarattól – azért, hogy magasztaljuk dicsőséges kegyelmét, ... hogy magasztaljuk az ő dicsőségét”⁴.

A héber Bibliában a dicsőséget jelölő szó, *kabód*, a súly fogalmát foglalja magában. Egy létezőnek a létben megmutatkozó súlya annak fontosságát határozza meg: az általa sugallt tiszteletet, a dicsőséget. A héberben tehát, a görögtől és a magyartól eltérően, a dicsőség nem annyira a hírnevet jelöli, mint inkább a súly alapján felbecsülhető valóságos értéket.⁵

Erzsébet a „dicsőség dicséretévé” vált, a szeretet egész súlya, amivel az életében mér.

„A dicsőség dicsérete – mondja – az a lélek, aki Istenben marad, aki Őt tiszta, önzetlen szeretettel szereti.”

Egy fiatal papnak írja 1904-ben: „Szent Ágoston mondja, hogy a 'szeretet, megfedkezve a maga méltóságáról, arra szomjazik, hogy mérték nélküli mértékben felemelje, nagygyá tegye azt, akit szeret'. Kívánom önnek, hogy Isten által, ilyen mérték nélküli mértékben legyen elárasztva, vagyis 'dicsőségének gazdagsága szerint', hogy magával ragadja szeretetének

---

¹Az elmélkedés összeállításakor A Keresztről nevezett Marie-Michelle OCD nővér, 2006. október 17-19-én, a Flavignerot-i Kármelben elhangzott előadásait, és Raoul Mutin atya, 2008. november 9-én, szintén Flavignerot-ban elhangzott homíliáját vettem alapul

²Idézet Szent Erzsébet: Hagyd magad szeretni című írásából

³A 260. levélből

⁴Ef 1,6. 12

⁵Biblikus Teológiai Szótár

súlya, addig a boldog veszteségig, amiről az Apostol beszélt, amikor ezt írta: 'Élek én, de már nem én, hanem Krisztus él bennem'⁶. Ez az én kármelita lelkem álma, és azt hiszem, az ön papi szívéé is ez, és különösen is az Krisztusnak, és kérem Őt – Krisztust –, hogy valósítsa meg teljesen a lelkünkben, hogy valami módon egy új emberi természet legyünk a számára, amelyben megújíthatja egész Misztériumát.”⁷

Miután Szent Ágoston egyik levelét idézi, utal Ágoston egy kifejezésére, a Vallomásokból: „szeretetem a súlyom”

„A test súlyával törekszik helyére, s a súly nemcsak lefelé igyekszik. Igyekszik a maga nyugalmi helyére. A tűz fölfelé tör, a kő meg lefelé. A súly működik bennük, hogy helyüket keressék. ... Szeretetem a súlyom. Ez ragad engemet, bárhová igyekszem. Ajándékom lobbant lángra minket, és fölfelé törekszünk. Lángra kapunk és magasba lobogunk.”⁸

Erzsébet álma tehát ez a súly, a szeretet. „Ez az én kármelita lelkem álma” – írja. Hogy megfélekedzen önmagáról, és befogadja Krisztus súlyát, hogy Szent Pállal mondhassa: „többé már nem én élek, hanem Jézus Krisztus él énbennem.”

Krisztus súlya bennünk, az ami a dicsőség dicséretévé alakít minket.

„Mennyire üres mindaz, amit nem Istenért és nem Istennel teszünk”, írja lelki végrendeletében „élete estéjén”⁹.

Mennyire üres, mennyire súlytalan ...

Istenért: Erzsébet soha nem felejt el a célt.

Istennel: Erzsébet soha nem felejt el a kapcsolatot, a közösséget Istennel.

Egészen biztos, hogy Szent Pálnak egyedülálló helye van Erzsébet írásaiban: „van Szent Pálnak egy mondata, – írja 1906 júniusában – mely az egész életem összefoglalása, és amelyet rá lehetne írni életem minden pillanatára ... – ez pedig az, hogy – mert mértéken felül szeretett engem”.

---

⁶Gal 2,20

⁷Abbé Chevignardhoz írt levél 214.

⁸Városi István fordítása

⁹333. levél

Ez az Ige van Erzsébet minden pillanatára ráírva.

A latin Vulgata (Szent Jeromos) kicsit erősen fordítja ezt a szövegrészt: „propter nimiam caritatem”, így található a breviáriumban – és Szent Erzsébet szeretett latinul idézni. Egy felmérhetetlen szeretet. Ez a szeretet túl sok, túl nagy: az Atya odaadta értünk/nekünk egyetlen Fiát! „Az Isten gazdag lévén irgalmasságban, az Ő nagy szerelméből, mellyel minket szeretett ...”¹⁰

Édesanyjának írja, amikor már súlyos beteg, és visszatekint az életére:

„Látod, van Szent Pálnak egy mondata, mely az egész életem összefoglalása, és amelyet rá lehetne írni életem minden pillanatára: 'Propter nimiam caritatem' igen, ezen kegyelmek áradatának az az oka, hogy 'mértéken felül szeretett engem'. Drága anyukám, szeressük Őt, éljünk Ővele, mint egy szeretttünkkel, akitől nem tudunk elszakadni.”¹¹

Erzsébet nem akar egy percet sem elveszteni. Erzsébet számára sürgős.

12 nappal a halála előtt írja: „ha az életemet újrameghozhatnám, nem akarnék abból egy pillanatot sem elveszteni!”¹²

„Az élet annyira komoly: minden perc azért adatik nekünk, hogy – Szent Pál kifejezésével –, 'gyökerezzünk' mélyebben Istenbe, hogy elevebben hasonlítsunk isteni Modellünkhöz, és bensőségesebben egyesüljünk vele.”¹³

Hogyan válhatunk Isten dicsőségének dicséretévé?

„A Mennország a hitben” című lelki tanításában, melyet halála előtt három hónappal írt, Erzsébet felsorolja, hogy mit jelent számára a „dicsőség dicséreté”-nek lenni.

Ezt írja:

„Kiválasztattunk annak végzése szerint, aki mindent akaratának szabad elhatározása szerint cselekszik, hogy *dicsérjük az ő dicsőségét.*”

---

¹⁰Ef 2,4

¹¹280. levél

¹²335. levél

¹³333. levél

Szent Pál beszél így, Szent Pál, akit Isten maga tanított. Hogyan valósíthatjuk meg Isten Szívének ezt a nagy álmát, a lelkünkre vonatkozó változhatatlan szándékát? Hogyan felelhetünk meg hivatásunknak és lehetünk a Legszentebb Háromság *dicsőségének* tökéletes *dicsérete*?

„A Mennysországban” minden léleknek az lesz az egyedüli foglalkozása, hogy dicsérje az Atya, az Ige és a Szentlélek dicsőségét, mert hiszen azok a lelkek már belegyökereztek a tiszta szeretetbe „és már nem a saját életüket, hanem Isten életét élik”. ...

A dicsőség dicsérete az a lélek, aki állandóan Istenben marad, aki Őt tiszta, önzetlen szeretettel szereti. ...

A dicsőség dicsérete a hallgató lélek (szó szerint azt írja: a csend lelke). Aki hárfává válik a Szentlélek titokzatos érintésére, melyből isteni harmóniák erednek. ...

A dicsőség dicsérete az a lélek, aki Istent hittel és egyszerűséggel szemléli. Az ilyen lélek tükre Isten fényének, örvény, amelybe beleömölhet, kristály amelyben tökéletességét és fényét visszatükrözheti. ...

A dicsőség dicsérete végül az olyan lélek, akinek állandó tevékenysége a hálaadás ... lelke visszhangjává lesz az örök Sanctusnak. ...

A dicsőség országában az üdvözültek éjjel és nappal, folyton-folyvást ezt éneklük: Szent, szent az Úr, a Mindenható! ... Az ilyen hálaadó lélek örök leborulásban imádja Azt, aki mindörökké él¹⁴...

Ilyesféle dolgok mehetnek végbe már itt a földön is a lélek mennyországában. Már most betöltheti „*a dicsőség dicsérete*” örök hivatását és meglehet, hogy éneke már most sem szünetel soha. Az ilyen lélekben már most teljesen a Szentlélek uralkodik, habár erről talán nincs is mindig egészen világos tudomása, mert a természet gyarlósága nem engedi, hogy szórakozás nélkül állandóan Istent szemlélje. De felemésztődik e dicséretben és szeretetben, Istene dicsősége iránti szenvedélyben.

---

¹⁴ Jel 4, 8.10

Most pedig – elmélkedésünk végén – hallgassuk meg Szent Erzsébet egyik utolsó levelét¹⁵, lelki végrendeletét, melyet már fent is idéztünk. Hallgassuk úgy, mint nekünk szóló üzenetet, melyben ránk hagyja a hitét (ott már nincs rá szüksége), és amiben megosztja velünk a titkát:

A levél mottója: „Deus Caritas est” – Isten szeretet. Ezek a szavak Erzsébet számára mindennek az alapját, az értelmét jelentették, amint hogy azok is.

Madame de Bobet-hez írja 1906. október végén: Drága Antoinette,
(De most nekünk mondja: Drága Nővérem, Drága Testvérem,)

Közeledik az óra, hamarosan átlépek ebből a világból Atyáméba, és mielőtt elmennék, küldeni akarok a szívemből egy szót, lelkem végrendeletét. Soha nem volt a Mester Szíve annyira túláradó a szeretettől, mint abban az utolsó pillanatban, amikor elhagyta övét!¹⁶ Úgy vélem, valami hasonló történik az Ő kis jegyesében is, élete estéjén, és érzem, hogy áradat indul a szívemből, a te szíved felé! ... Kedves Testvérem¹⁷, az örökkévalóság fényében a lélek valódi szemszögből látja a dolgokat; mennyire üres mindaz, amit nem Istenért és nem Istennel teszünk! Kérlek, mindent a szeretet pecsétjével jelölj meg! Csak ez az, ami megmarad. Az élet annyira komoly: minden perc azért adatik nekünk, hogy – Szent Pál kifejezésével –, mélyebben „gyökerezzünk”¹⁸ Istenbe, hogy elevenebben hasonlítsunk isteni Példaképünkhöz, és bensőségesebben egyesüljünk vele. De annak, hogy megvalósíthassuk ezt a tervet, amely magától Istentől való, ez a titka: elfelejtve önmagunkat, elszakadva magunktól, nem magunkra figyelve, tekintsünk a Mesterre, csak Őt nézzük, egyformán elfogadva az örömet, vagy a fájdalmat, mint olyan valamit, mely közvetlenül az Ő szeretetéből fakad, mert ez helyezi nyugalmas magaslatra a lelket! ...

Szeretett Testvérem, rád hagyom Isten jelenlétébe vetett hitemet, abba a teljesen Szeretet Istenbe, aki a lelkünkben lakik. Bizalmasan mondom: ez a bensőséges együttlét magamban Ővele volt a napfény, amely beragyogta az életemet, és már mintegy Mennyszággá tette; ez, ami segít ma a szenvedésben. Nem félek a gyöngeségemtől, az Erős bennem van¹⁹, és az Ő ereje mindenható; reménységünk látókörén túl működik²⁰, mondja az Apostol! Isten veled,

---

¹⁵333. levél

¹⁶ Vö.: Jn 13,1

¹⁷Az eredeti levélben a Testvérem helyett minden alkalommal az Antoinette név szerepel, és magázó formában íródott

¹⁸ Kol 2,7. és Ef 3, 17

¹⁹ Vö.: 2 Kor 12,9

²⁰ Vö.: Ef 3,20

Testvérem, amikor odafent leszek, megengeded-e majd, hogy segítsek, hogy megszidjalak, ha azt látom, hogy nem adsz oda mindent a Mesternek? azért tennék így, mert szeretlek! ...